

Pedagogisch werkplan peuterprogramma *ik*OOK!

“Zo zijn onze manieren!”

Locatie De Triolier, Budel

December 2017

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van ikOOK! Budel welke van toepassing is op het peuterprogramma in Integraal Kindcentrum OBS De Triolier in Budel. In dit pedagogisch werkplan staan de dagelijkse gang van zaken en de manier waarop de pedagogisch medewerkers hun kerntaak vervullen omschreven.

Hoofdstuk 1 geeft in enkele bewoordingen de pedagogische visie van *ikOOK!* weer.

Voor de volledige tekst verwijzen wij naar het pedagogisch beleidsplan van *ikOOK!*. Deze is te vinden op de site <http://www.ik-ook.nu/homepage/onze-pedagogische-visie> onder vermelding van ons pedagogisch beleid.

Hoofdstuk 2 is een concrete uitwerking van het pedagogisch beleidsplan van

ikOOK! en beschrijft de dagelijkse gang van zaken en ons pedagogisch handelen daarin.

Ook word hierin een beschrijving gegeven voor wat betreft specifieke tradities, omvang, binnenruimte en buitenruimte e.d.

Deze stukken liggen ter inzage op de locatie en kunnen ook worden gedownload vanaf onze website.

Praktische informatie

Contactgegevens

Locatie:	Budel
Adres:	Wethouder van Hunselstraat 13 6021 KD Budel
Telefoonnummer:	0495 494171
E-mailadres:	budel@ik-ook.nu
Pedagogisch medewerkers	Gerrie Derks, Janou Vaas.
Maximale groepsgrootte	24 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar
Locatiemanager:	Mijke Staps
Telefoonnummer:	040- 4100155
E-mailadres:	info@ik-ook.nu
Website:	www.ik-ook.nu
Openingstijden:	Maandag 8.30-12.00 Dinsdag 8.30-12.00 Woensdag 8.30-12.00 Donderdag 8.30-12.00 Vrijdag 8.30-12.00
Gesloten:	Zaterdag, zondag en tijdens schoolvakanties

Inhoudsopgave

1. Pedagogische visie <i>ikOOK!</i>	6
2. “Zo zijn onze manieren!”	7
2.1 De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind	7
Brengen en halen.....	7
Geborgenheid en veiligheid.....	8
Gewetensvorming	8
Keuzes maken.....	8
Motiveren.....	8
Normen en waarden	8
Observaties & 10-minutengesprekken.....	9
Ontwikkelingsachterstand.....	9
Opvallend (negatief) gedrag.....	9
Privacy	9
Rituelen.....	10
Stimuleren tot zelfstandigheid	10
Straffen en belonen.....	10
Verschonen	10
Vier-ogen principe	11
Achterwacht	11
Afwijking leidster kind ratio.....	11
Zelfvertrouwen	11
Zindelijkheid	11
2.2 De interactie tussen de kinderen onderling: de groep.....	13
Dagprogramma.....	13
Eten en drinken.....	14
Groepsactiviteiten	14
Pesten.....	14
Regels	14
Stimuleren van contacten.....	15
Vriendschappen.....	15
Wennen	15
2.3 De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten.....	16

Binnenruimte.....	16
Gymzaal voor peuters en kleuters	16
Buitenruimte	16
Uitstapjes.....	16
Veiligheid.....	17
Buiten spelen	18
Thema's.....	18
Verjaardagen.....	18
2.5 Het spelmateriaal dat wij aanbieden.....	19
Audiovisuele middelen.....	19
Cognitieve ontwikkeling	19
Creatieve ontwikkeling	19
Emotionele ontwikkeling	19
Motorische ontwikkeling.....	19
Sociale ontwikkeling	19
Taalontwikkeling	19
Zintuiglijke ontwikkeling.....	20
Nawoord.....	21

1. Pedagogische visie ikOOK!

Bij ons staat de eigenheid van het kind centraal. Ieder kind is uniek en heeft een eigen karakter en ontwikkeltempo. Om zich te kunnen ontwikkelen, heeft een kind verzorging, geborgenheid, en uitdaging nodig. ikOOK! wil kinderen helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen, die hun eigen keuzes kunnen maken.

De pedagogisch medewerkers van ikOOK! zien zich als medeopvoeder naast de hoofdopvoeder, de ouders. Vanuit deze gedachte worden kinderen begeleid in het opgroeien en gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers in hun ontwikkeling. Om de kinderen daarin zo goed mogelijk te faciliteren bieden wij de kinderen structuur en regelmaat. Onze medewerkers verbinden zich aan het kind en de ouders door liefdevol en met aandacht hun werk te doen. Bovendien verbinden zij zich aan onze pedagogische visie en zullen zij daarbij bewust en in verbondenheid naar hun eigen handelen en dat van hun collega's blijven kijken. Veiligheid en vertrouwen zijn de basisbegrippen waar het de opvang betreft, net als samenwerking met de school en de ouders, waardoor afstemming over de opvoeding van de kinderen optimaal kan plaatsvinden.

Daarnaast vinden wij het belangrijk, dat de kinderen het naar hun zin hebben bij ikOOK! en zichzelf kunnen zijn, waarbij plezier voorop staat!

Meer over onze pedagogische visie vindt u uitgebreid in ons pedagogisch beleid.

2. “Zo zijn onze manieren!”

Wij hanteren de volgende pedagogische ‘middelen’ om onze visie inhoud te geven.

1. De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind
2. De interactie tussen de kinderen onderling: de groep
3. De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten
4. Ons activiteiten aanbod
5. Het spel materiaal dat wij aanbieden

2.1 De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind

Ieder moment waarop wij in contact zijn met de kinderen, is een pedagogisch moment. De pedagogisch medewerker is in die zin een ‘levend pedagogisch middel’. In onze omgang met de kinderen gaan wij ervan uit dat een kind niet stout is omdat hij stout wil zijn, maar dat hij iets ‘stouts’ doet of zegt, om aan een behoefte te voldoen (zoals behoefte aan aandacht, of duidelijkheid, of vriendschap). Als een kind iets doet wat wij niet goed vinden, dan keuren wij het gedrag, de handeling van het kind af, maar niet het kind zelf. Wij geven ik-boodschappen af en zeggen wat we wél verwachten van een kind en niet alleen wat niet mag. Bijvoorbeeld: ‘hou je goed vast’ in plaats van ‘val niet’. Ook leggen wij uit waarom wij gedrag wel of niet goedkeuren. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die gedurende een dag op het kinderdagverblijf aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind.

Basishouding van de pedagogisch medewerker:

Wij stralen plezier en enthousiasme uit.

Wij nemen de kinderen serieus.

Wij werken met warmte en betrokkenheid

Wij denken na over wat we doen, waarom we iets doen en wat we ermee bereiken

Wij staan open voor nieuwe ideeën en vernieuwen steeds ons handelen

Wij werken gestructureerd.

Wij spreken de kinderen aan op een manier, die past bij hun ontwikkeling.

Wij streven ernaar, dat de kinderen het naar hun zin hebben, zich geborgen voelen.

Wij stellen ons open op voor zowel collega’s, kinderen als ouders.

Wij stralen vertrouwen uit naar de kinderen, ouders en collega’s.

Wij oordelen en veroordelen anderen niet op gedrag, uiterlijk, leeftijd, geloof of geslacht.

Brengen en halen

De kinderen worden ontvangen in hun vaste groep. Dit is voor het peuterprogramma het klaslokaal naast groep 3. Wij vinden het belangrijk, dat de ouders bij binnenkomst even een praatje maken en vertellen hoe het met hun kind gaat en of er nog bijzonderheden zijn. Wanneer er bijzonderheden zijn noteren wij dit op de daglijst.

Wij attenderen de ouders erop, dat afscheid nemen belangrijk is. Dit geeft duidelijkheid naar het kind toe. De pedagogisch medewerker kan hier een belangrijke rol in spelen. Zeker wanneer het afscheid nemen moeilijk verloopt. Een kind kan het de eerste keren wat moeilijk hebben bij het afscheid: wij vragen ouders om dan niet te lang te aarzelen. Neem duidelijk afscheid, maak het afscheid niet te lang en neem slechts één keer afscheid. U kunt ervan op aan dat uw kind tijdens en na uw vertrek extra aandacht krijgt van de pedagogisch medewerker. Ouders mogen altijd bellen om te vragen hoe het kind na het afscheid nemen reageerde, of met andere vragen. U kunt er vanuit gaan dat wij u bellen wanneer uw kind ontroostbaar blijft.

Wanneer de kinderen worden opgehaald, wordt aan de ouders verteld hoe de ochtend verlopen is, wat hun kind die ochtend gedaan heeft, met wie en waarmee het gespeeld heeft en of er nog bijzonderheden zijn. Kinderen worden niet aan “vreemden” meegegeven, tenzij dit vooraf door de ouders is doorgegeven.

Geborgenheid en veiligheid

Wij bieden geborgenheid en veiligheid, door actief te luisteren naar het kind en dit te vertalen naar de behoeftes van het kind. Aandacht voor elkaar op een manier die bij het kind past, is hierbij ons uitgangspunt. Dit kan bijvoorbeeld betekenen, dat een kind juist liever niet op schoot wil als het verdriet heeft, maar liever even samen een spelletje doet. Geborgenheid en veiligheid creëren wij ook, door structuur aan te bieden, zoals een team van een vaste pedagogisch medewerker. Wij hanteren een vaste dagindeling met de daarbij behorende rituelen. Wij communiceren letterlijk op het niveau van de kinderen, door veel bij hun op de grond te zitten en door de knieën te gaan, om hen op ooghoogte te benaderen. Wij tonen betrokkenheid bij zowel het kind als de ouders. Ook dit geeft het kind een gevoel van veiligheid.

Gewetensvorming

Zelfstandigheid houdt niet alleen in dingen zelf kunnen doen, minstens even belangrijk is het om zelf te weten wat goed en fout is om te doen. Bij jonge kinderen moet dit geweten nog gevormd worden. De pedagogisch medewerker houdt hiermee rekening door vriendelijk, maar consequent en duidelijk kinderen aan bepaalde regels te houden en uit te leggen waarom deze regels gelden. Het kind leert zo langzamerhand wat wel en niet mag en waarom. Hierbij leggen wij de nadruk op positief gedrag. Negatief gedrag keuren wij af, maar niet het kind zelf. De pedagogisch medewerker is zich constant bewust van haar voorbeeldfunctie. Ze heeft inzicht in de gewetensontwikkeling van het kind en zal een kind nooit als 'stiekem', 'achterbaks' of 'slecht luisterend' bestempelen, terwijl het kind gewoon nog niet anders kan.

Het volgende stukje theorie legt uit waarom: Kinderen van ongeveer tweeënhalf jaar weten al redelijk wat de pedagogisch medewerker niet goed vindt. Zij kunnen zich daar echter alleen nog maar aan houden, als die pedagogisch medewerker daadwerkelijk aanwezig is. Iets wat niet mag in haar aanwezigheid, mag wel als ze er niet is. De regel geldt als het ware niet meer, wanneer de pedagogisch medewerker weg is. Als het kind vervolgens de regel gaat 'verinnerlijken', gaat het zichzelf hardop toespreken "nee, mag niet", maar het gaat toch eerst nog wel even door met datgene wat niet mag. Hierna komt de fase waarin het kind de "schuld" op iets of iemand anders gaat schuiven. Het kind weet dat het iets gedaan heeft wat niet mag, maar heeft het toch gedaan en dat verwacht het kind, waardoor het niet meer de ware toedracht snapt en een toedracht gaat zoeken, bijvoorbeeld "de hond heeft het koekje gepakt". Hierop volgend in de ontwikkeling volgt pas de 'eigen schuldbekenenis': het kind doet iets verkeerd, weet dat het iets niet goed heeft gedaan en kan dan bewust besluiten om het op te biechten of achter te houden.

Keuzes maken

Kiezen is goed, maar dit betekent absoluut geen vrijheid blijheid. Wij willen de kinderen helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen, die hun eigen keuzes kunnen maken. Door zelf keuzes te maken, ontwikkelen kinderen een eigen persoonlijkheid met eigen voorkeuren en leren ze om te gaan met hun eigen normen en waarden. Ook leren ze zo verantwoordelijkheid te dragen voor de consequenties van hun eigen keuzes.

Het leren maken van keuzes, begint voor jonge kinderen, door hen in eerste instantie een beperkt aantal keuzemogelijkheden te bieden zoals: "Wil je met de puzzel spelen, of in het poppenhuis". Hierdoor is voor het kind overzichtelijk wat de mogelijkheden zijn en binnen welk kader. Ook stemmen we de hoeveelheid spelmaterialen af op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Later wordt de vraagstelling steeds ruimer en algemener en eindigt bij wijze van spreken met 'waar wil je mee spelen?'.
.

Motiveren

Wij benaderen de kinderen positief: "Zullen we proberen?!" Wij laten de kinderen zien, vertrouwen in en respect voor hen te hebben. Door beloning en stimulans, proberen wij de kinderen te motiveren iets te doen, of een nieuwe stap in hun ontwikkeling te zetten. Ook proberen we de kinderen te stimuleren door zelf het goede voorbeeld te geven.

Normen en waarden

Iedereen heeft zijn eigen normen en waarden en brengt deze over. Bewust, maar ook onbewust. Daarom vinden wij het belangrijk, dat de pedagogisch medewerker zich realiseert wat haar eigen normen en waarden zijn en welke invloed deze normen en waarden hebben op haar werk. De voorbeeldfunctie die de pedagogisch medewerker heeft, is namelijk van ongelooflijk belang en van onschatbare waarde. Ook al blijkt over het algemeen, dat de normen en waarden van collega's

in grote lijnen overeenkomen, de kleine verschillen kunnen het soms heel lastig maken. Feedback hierover is daarom belangrijk en maakt dat men op één lijn zit naar de kinderen.

Nieuw personeel gaat uit van de normen en waarden die gehanteerd worden op de groep en dient zich hieraan aan te passen. De praktische uitvoering van onze normen en waarden staan nader omschreven in diverse regels en is terug te vinden in de basishouding van de pedagogisch medewerker en vrijwilligers. Ook ten opzichte van elkaar, dienen de kinderen de normen en waarden in acht te nemen en leren zij hierin spelenderwijs veel van elkaar. Soms komen de normen en waarden zoals gehanteerd bij ikOOK!, niet overeen met die van ouders. Het is belangrijk hier te allen tijde met ouders over in gesprek te gaan. Soms kan een middenweg gevonden worden, maar de pedagogisch medewerker zal nooit iets doen, wat tegen haar eigen normen en waarden of die van ikOOK! indruist.

Observaties & 10-minutengesprekken

Rond de verjaardagen van het kind worden er 10-minuten gesprekken gehouden met de ouders. Ter voorbereiding op dit gesprek, schrijft de pedagogisch medewerker een observatie, aan de hand van een observatieformulier. In het gesprek met de ouders worden de bevindingen van de pedagogisch medewerker besproken. Het 10-minuten gesprek is met name bedoeld om de ontwikkeling van het kind in grote lijnen te bespreken. Als er eerder twijfels of vragen zijn over de ontwikkeling van het kind, dan wordt er niet gewacht tot dit gesprek, maar wordt dat al eerder met de ouders besproken. In die zin komen er tijdens het 10-minuten gesprek geen 'zorgelijke of nieuwe zaken' aan de orde.

Ontwikkelingsachterstand

Als wij hierin iets menen te signaleren, dan bespreken wij dat eerst met onze collega's. Als deze onze zorg herkennen, dan bespreken wij het met de locatiemanager. Als ook deze het herkent, dan bespreken wij het met de ouders. Afhankelijk van de ernst van de situatie, kan dit zijn tijdens een rustig haal- of brengmoment, of in een apart gesprek.

Als de ouders onze zorg delen dan wordt, afhankelijk van de noodzaak, in overleg met hen de hulp ingeroepen van een externe instantie zoals bijvoorbeeld het consultatiebureau, het opvoedbureau, het maatschappelijk werk, of anderszins.

Opvallend (negatief) gedrag

Als een kind negatief gedrag vertoont, observeren wij eerst of het aan de groep ligt, of het alleen op dat moment is, of dat het structureel is. Als een kind bijvoorbeeld veel huilt, dan houden wij eerst bij hoeveel, hoe vaak en wanneer het kind huilt. Op deze wijze ontdekken wij er misschien regelmaat of logica in. Wij maken hierbij geen gebruik van een observatieformulier. Wel schrijven wij op wat ons opvalt en bespreken dat met collega's, vervolgens met de locatiemanager en met de ouders.

Wanneer een bepaalde aanpak van het kind nodig is, dan bespreken wij dit in een groeps-/werkoverleg en leggen dit schriftelijk vast. Eén lijn hierin is belangrijk, daarom worden ook de ouders ingelicht. Komen wij er, ook samen met de ouders, niet uit, dan wordt, in overleg met de ouders, externe ondersteuning ingeroepen. Bij bepaald negatief gedrag (bijvoorbeeld bijten) zetten wij het kind even apart in de groep. Wij vertellen de ouders hoe wij met het kind omgaan wanneer het opvallend (negatief) gedrag vertoont, zodat de ouders kunnen vertellen hoe zij thuis met dit gedrag omgaan of dat zij onze aanpak wellicht over kunnen nemen om zo op één lijn te komen.

Privacy

Ook kinderen, hoe klein ze ook zijn, hebben behoefte aan en recht op privacy. Daarom nemen wij ten alle tijden de privacy van de kinderen in acht. Wij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden, tenzij regelgeving ons hiertoe verplicht. Wanneer wij in pedagogisch opzicht een vraag hebben over een kind en wij hebben de behoefte deze vraag voor te leggen aan een externe deskundige, dan waarborgen wij hierbij altijd de anonimiteit van het kind. De kinderen hebben het recht af en toe alleen te spelen of alleen te zijn. Wij stellen hen hiertoe in de gelegenheid middels het creëren van hoekjes en tijdens momenten van vrij spel. Vanzelfsprekend dienen wij hierbij ook hun veiligheid te garanderen en houden vanuit dat oogpunt altijd een oogje in het zeil.

Rituelen

Omdat tradities en rituelen van groot belang zijn voor de structuur en herkenbaarheid voor de kinderen besteden wij daar veel aandacht aan. Rituelen bieden houvast als indeling van de dag, maar ook gedurende het hele jaar. De herhaling geeft de kinderen zekerheid en vertrouwen. Bij het halen en brengen, de kring en bij het eten, zijn er vaste handelingen en rituelen (bijv. een liedje zingen voor het eten) zodat de kinderen weten wat er gaat gebeuren. Iedere dag verloopt bovendien volgens precies dezelfde structuur, helder en duidelijk aangegeven door de dagritmekaarten. Ook wordt een overgang naar een volgende activiteit duidelijk benoemd en gevisualiseerd door middel van kaartje met Raai de Kraai op de dagritmekaart van de activiteit.

Stimuleren tot zelfstandigheid

Al van jongs af aan stimuleren wij de kinderen tot zelfstandigheid. Voorbeelden hiervan zijn zelf leren schoenen aan- en uitdoen, jas aan en uitdoen, jas van de kapstok afhalen en ophangen, handen wassen, opruimen. Wij laten de kinderen al heel jong kleine opdrachtjes uitvoeren zoals iets pakken of aangeven. Wanneer de kinderen wat groter zijn, geven wij ze een taak met meer verantwoording, bijvoorbeeld zelf de hoek opruimen waar het kind gespeeld heeft (samen met een ander).

Ook het leren voor zichzelf op te komen en zelf problemen op te lossen, hoort bij het stimuleren tot zelfstandigheid.

Straffen en belonen

Als een kind iets goed doet, leuks doet, iets gemaakt heeft, iemand geholpen heeft, belonen wij het kind door positieve aandacht, zoals een compliment, een duim omhoog, een applaus of een knuffel. Door positief gedrag te belonen, wordt het gevoel van veiligheid en geborgenheid vergroot, het zelfvertrouwen gesterkt en de kans op negatief gedrag kleiner. Daarom vinden wij belonen belangrijker dan straffen. Iets doen wat niet mag, heeft over het algemeen te maken met uitproberen, ontdekken, grenzen leren kennen. Wij leggen niet de nadruk op het woord 'straffen', maar noemen het liever 'bewust worden van regels, normen en waarden'. Als een kind iets doet wat niet mag, proberen we het de ene keer af te leiden, de andere keer leggen wij uit waarom iets niet mag en vertellen wij wat wél mag. Met name bij kleine kinderen is het belangrijk om een alternatief te bieden. Vaak weten en begrijpen zij nog niet dat iets niet mag. Een eenvoudige uitleg hierover en een alternatief geven dan duidelijkheid. Hoe wij een kind benaderen, is mede afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van het kind. Wanneer een kind na drie waarschuwingen nog steeds datgene doet wat niet mag, zetten wij het kind even apart. Wij vragen het kind dan om erover na te denken waarom het datgene doet wat niet mag. Over het algemeen duurt zo'n moment maar een paar tellen. Een kind wordt nooit als straf alleen buiten de groep geplaatst. Om op een eenduidige manier om te kunnen gaan met straffen en belonen, is het belangrijk dat alle regels (omgangsregels, gedragsregels, groepsregels, huisregels), voor de pedagogisch medewerker en de kinderen duidelijk zijn. Deze staan daarom beschreven in dit pedagogisch werkplan van ikOOK!. Wij passen de consequenties van het overtreden van regels op alle kinderen eenduidig toe. Wanneer wij waarschuwen, doen wij vervolgens ook wat wij gezegd hebben.

Verschonen

Wij hanteren vaste verschoonmomenten voor kinderen met een luier 's ochtends na het fruit eten/drinken. Verder natuurlijk zo vaak als nodig. Wanneer wij de kinderen verschonen, geven wij ze persoonlijke aandacht. Wij zien het verschonen als een belangrijk contactmoment met het kind. Bij het wc moment gaan alle kinderen die op de WC plassen mee. De toiletruimte heeft twee ramen een naar groep 3 van OBS de Triolier en de ander naar het KDV van ikOOK!. Dit ivm met het vierogenprincipe. Peuters zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor vaak al gestimuleerd. Wanneer de ouders thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op het KDV worden voortgezet. Dit wordt spelenderwijs gedaan.

Kinderen die aangeven zelf te willen plassen gedurende de dag krijgen daar de gelegenheid toe. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen. Wanneer er ongelukjes gebeuren wordt er geen negatieve aandacht aan geschonken. Het kind wordt altijd geprezen wanneer het kind een kleine of grote boodschap op de wc doet. Daarnaast wordt er goed op toegezien dat kinderen hun handen wassen.

Vier-ogen principe

ikOOK! heeft een protocol vier-ogen principe en dit is op de te vragen bij de locatie. Dit principe gaat er vanuit dat als een pedagogisch medewerker alleen is met de kinderen, er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. Vanaf het schooljaar 2013-2014 is het peuterprogramma gehuisvest in OBS De Triolier. Niet alleen heeft deze huisvesting oog voor de doorgaande lijn, ook kan hierdoor op eenvoudige wijze vanuit de naastgelegen ruimte (vanuit de hal, de speelplaats) zicht gehouden worden op datgene wat zich in de ruimte ernaast afspeelt. De deur staat open met een deurblok en wordt afgeschermd met een traphekje. In de ruimte hangen spiegels zodat de hoeken van de ruimte te overzien zijn vanuit de hal. De verschoontafel staat in de eigen groep en op de WC is er toezicht middels een raam vanuit de eigen groep. Kinderen die zelfstandig naar de wc kunnen worden op deze manier in de gaten gehouden. Deze WC ruimte heeft twee ramen, een raam naar groep 3 en een raam naar het kinderdagverblijf. Hierdoor kunnen de leerkracht van Basisschool de Triolier en medewerkers van het KDV van ikOOK! toezicht houden op het verschonen/het toilet gebruik door peuters en beroepskrachten van het KDV. OBS de Triolier werkt middels een passende leeromgeving aan boeiend onderwijs waarop samenwerking onder leerlingen en zelf sturing geven aan je leerproces, centraal staat. Hierdoor gebruiken leerlingen en leraren niet alleen het eigen klaslokaal en zijn leraren en leerlingen vaak in de hal/woonkeuken, in kleine groepjes, te vinden.

Er is een babyfoon aanwezig op de groep van het KDV de ontvanger staat in de woonkeuken van OBS de Triolier. Pedagogisch medewerkers van ikOOK! Budel zijn zich bewust dat zij deze babyfoon moeten gebruiken als zij alleen op de groep staan of als zij met alle kinderen naar de toiletten gaan. Daarnaast komt de locatiemanager (of schoolpersoneel) geregeld de groepsruimten binnen. Stagiaires worden niet meegeteld om aan de beroepskracht-kindratio te voldoen, maar dienen uiteraard wel als extra paar ogen. Ook zijn ouders altijd welkom om een dagdeel mee te draaien op de groep.

Naast het treffen van bouwkundige voorzieningen, is signaleren van essentieel belang. Omdat het moeilijk is om je collega's aan te spreken op hun gedrag, proberen wij medewerkers hierin te stimuleren. Elkaar feedback geven over het handelen wordt als 'normaal' gezien.

Achterwacht

Op de locatie is er altijd sprake van een achterwacht. Dit is een bekende volwassene die op 10 minuten afstand van de school woont of op school aanwezig is. In geval van calamiteiten kunnen zij gebeld of ingeschakeld worden. De achterwacht kan gebeld worden indien er calamiteiten zijn. Deze dient dan binnen max. 10 minuten op de locatie te zijn om bijvoorbeeld met het kind naar de dokter te gaan. Bij acute situaties zoals het onwel worden van een leidster, zijn er ook altijd nog leerkrachten in de school die op dat moment kunnen bijspringen.

Afwijking leidster kind ratio

Wij hanteren de wettelijke richtlijnen met betrekking tot de leidster-kind ratio en wij maken geen gebruik van de 3 uursregeling waardoor wij afwijken van het leidster kind ratio.

Zelfvertrouwen

Wij helpen het zelfvertrouwen van de kinderen te ontwikkelen, door hen positieve aandacht en complimenten te geven. Wij stimuleren de kinderen om zelf(standig) iets te doen, om iets ten minste te proberen. Wij nemen er genoeg mee, als een kind iets op zijn eigen wijze doet of probeert. Wij geven de kinderen de tijd om iets zelf te doen en grijpen niet meteen in.

Zindelijkheid

Een belangrijk onderdeel van het zelfredzaam worden, is de zindelijkheidstraining. Afhankelijk van de ontwikkeling, behoefte en rijping van het kind wordt hier, in overleg met de ouders, aandacht aan besteed. Het is van belang dat het kind zelf aangeeft er aan toe te zijn. Kinderen moeten niet, mogen wel. Wij maken gebruik van zowel potjes als kinder-wc's. Binnen het peuterprogramma

wordt gebruik gemaakt van stickers of stempels om de kinderen te belonen en te stimuleren en ze net even over de streep te trekken om zindelijk te worden. Kinderen die bezig zijn met zindelijkheidstraining of die net zindelijk zijn, worden vaker meegenomen naar het toilet of op het potje gezet. Dit gebeurt in goed overleg met de ouders, zoveel mogelijk wordt geprobeerd om op dezelfde lijn als thuis door te gaan in de peutergroep. Natuurlijk wordt er extra alert gekeken naar deze groep kinderen of zij bewust of onbewust aangeven dat zij naar het toilet moeten. Voor de kinderen die al goed zindelijk zijn is er een vast moment op de dag, na het fruit eten/drinken, dat ze gestimuleerd worden om naar het toilet te gaan. Daarnaast is het tussendoor ook altijd mogelijk om naar het toilet te gaan als dit nodig is. Tijdens het toiletbezoek wordt de zelfstandigheid zoveel mogelijk gestimuleerd: zelf broek uitdoen, op het toilet gaan zitten, poetsen met toiletpapier, broek aandoen en handen wassen en afdrogen.

2.2 De interactie tussen de kinderen onderling: de groep

De algemene ontwikkeling en het welbevinden van het kind, worden beïnvloed door de groep. Kinderen leren van elkaar en zijn elkaars voorbeeld. In de groep leren kinderen om te gaan met anderen, waardoor zij zichzelf ook weer beter leren kennen.

ikOOK! benut de groep als pedagogisch 'middel', om de kinderen te helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen en zich zo voor te bereiden op de maatschappij en het sociale leven in die maatschappij.

Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die gedurende een ochtend op de peuterochtend aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de kinderen onderling, in de groep.

Dagprogramma

Wij hanteren een vast programma, dat zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften van de kinderen.

- Rond 8.30 uur worden de peuters gebracht. Ze hangen hun jasje aan de kapstok. Luiers, fruit en drinken hoeft u niet mee te brengen, een extra setje reservekleding wel. De peuters worden door de ouders/verzorgers in de peuterruimte gebracht. Er is even tijd voor een overdracht tussen volwassene-pedagogisch medewerker. Er is een kort moment van afscheid nemen. Ondertussen kunnen de kinderen even vrij spelen in de ruimte waar vanalles klaarstaat.
- Als alle ouders naar huis zijn gaan de peuters in een halve kring zitten bij het de dagplanning. Er wordt een dagopeningslied gezongen "Goedemorgen allemaal". Dan wordt het aanwezigheidsbord bekeken met de naam van de dag en de foto's van alle kinderen die die dag aanwezig zijn. Er wordt persoonlijk met iedere peuter contact gemaakt door de pedagogisch medewerker, "wat fijn dat jij er vandaag bent!". Er kan in de kring vervogkens iets besproken worden wat die dag de belangstelling heeft van de kinderen. Kort worden de dagritmekaarten op de muur besproken: wat gaan we deze ochtend doen?
- Er wordt een prentenboek voorgelezen terwijl de kinderen nog in de kring zitten. Dit is een boek wat bij het thema hoort en wat herhaaldelijk aan de orde komt. Er is ruim de gelegenheid om kinderen aan het woord te laten. Daarna wordt er even gezellig samen nagepraat over het verhaal.
- Dan is het tijd om te knutselen. De knutselschortjes worden aangetrokken en de placemats worden klaargelegd. In het kader van het thema is er een knutselactiviteit, waarbij iedere keer zoveel mogelijk een andere fijn-motorische vaardigheid aan de orde komt (plakken, vingerverven, stempelen, knippen, kleuren, verven, kleien, scheuren enz).
- Als de groep heeft geknutseld is er tijd voor vrij spel. Ondertussen ruimt de juf de knutselafel op en worden alle handen gewassen. Dan wordt er opgeruimd. Dit wordt helder ingezet met een opruimliedje. De kinderen worden zoveel mogelijk gestimuleerd om mee te helpen opruimen.
- Beweging. Er staat dagelijks een half uur gepland voor spel en beweging in de speelzaal of buiten spelen. In de speelzaal is dit de ene dag een parcours met klimmen en klauteren, de andere dag een bewegingsspel aan de hand van het thema. De schoenen en de sokken worden van tevoren uitgedaan, zoveel mogelijk zelfstandig. Deze tijd kan ook gebruikt worden voor het spelen buiten op het speelplein met alle driewielers/fietsjes/kruiwagens en little-tike auto's. Soms wordt er een bewegingsspelletje gedaan in een grote kring of komen er buitenspeelattributen bij zoals loopklossen/helmen/touw/rubberen band etc. Als het goed weer is worden de zandbakspullen buitengezet en kunnen de kinderen ook in de zandbak spelen.
- 10.30 uur: fruit eten/drinken. Er wordt gestart met het liedje "Smakelijk eten, smakelijk drinken". Dan wordt er eerst fruit gegeten. Er zijn altijd drie soorten fruit om uit te kiezen. Dit is een gezellig en rustig moment. Er kan gezellig gekletst worden, er kan een liedje

gezongen worden of het resultaat van het knutselwerk wordt bekeken. Daarna wordt er gedronken.

- Vast verschoonmoment/ wc-moment. Vrij spel zolang de juf bezig is met het verschonen en naar de wc gaan.
- Muziek. De kinderen zitten in de kring en we pakken het liedjesboek en de muziekinstrumenten erbij. De kinderen mogen om de beurt een liedje uitzoeken uit het liedjesboek (met prenten). Ook de muziekinstrumenten gaan rond. Liedjes rondom het thema of versjes kunnen dan ook aangeboden worden.
- Kiezen. De kinderen mogen zelf kiezen wat ze willen gaan doen. Er is veel speelgoed om uit te kiezen: rijdend materiaal/ keukentje/ puzzels/ duplo/ trein/ prentenboeken/ poppen/ klei etc. Ook kunnen de peuters een gezelschapsspelletje doen met de pedagogisch medewerker. De juf kan in deze tijd ook zelf aanzetten tot spelen door de bak met nopper op tafel te leggen of door een spel (tik tik tik wie ben ik?) te starten.
- Om 11.45 uur wordt het peuterprogramma afgesloten met een kringliedje ('we maken een kringetje van jongens en van meisjes', daarna 'zwaai maar dag met je handje') en komen de ouders/verzorgers de peuters ophalen binnen de groep. Iedere ouder/verzorger krijgt te horen hoe de ochtend verlopen is en of er bijzonderheden zijn. Dan wordt er persoonlijk 'dag' gezegd tegen de peuter. De ophaaltijd is tussen 11.45-12.00 uur. In die tussentijd is er voor de peuter ruimte voor vrij spel.

Eten en drinken

De kinderen krijgen bij ons fruit en drinken. Allergieën worden besproken in het kennismakingsgesprek en liggen vast in het intake-verslag.

Wij hanteren de volgende afspraken en aandachtspunten rondom de eet-en drinkmomenten:

- vóór het eten wassen wij de handen van onszelf en de kinderen. De grotere kinderen doen dit zelf.
- we zingen eerst voordat we gaan eten/drinken
- we zorgen voor een gezellige sfeer tijdens het eten
- wanneer een kind iets niet lust, hoeft hij dit niet op te eten/drinken. Wel proberen, niet dwingen.
- na het eten is er een plas- en verschoningsronde en worden de handen en het gezicht van de kinderen gewassen.

Groepsactiviteiten

Wij bieden een zo breed mogelijk activiteitenaanbod aan, zodat een kind ook andere interesses leert ontwikkelen. Wij bieden de kinderen zoveel mogelijk variatie aan in activiteiten, maar stimuleren de kinderen ook om zelf een activiteit te leren kiezen en dan zelfstandig te kunnen spelen, zonder hulp van de pedagogisch medewerker.

Pesten

In de voorschoolse leeftijd is er nog niet echt sprake van pesten. Gedrag dat wij pestgedrag noemen (afpakken, jennen, slaan, negeren), is eerder een vorm van grenzen ontdekken of onderzoeken hoe en in hoeverre je je omgeving kunt beïnvloeden. Je zou kunnen zeggen, dat het andere kind eerder als 'proefkonijn' wordt gebruikt, dan dat het de bedoeling is het bewust te pesten. Dit neemt echter niet weg, dat het belangrijk is, dat wij de kinderen wel sturen, wanneer zij zich op een dergelijke wijze gedragen. Ook leggen wij uit dat het voor het andere kind niet leuk is.

Tegelijkertijd proberen wij het kind, dat als 'proefkonijn' wordt gebruikt, weerbaar te maken.

Regels

Om samen prettig in een groep te kunnen functioneren, zijn regels nodig. Regels bieden structuur, waardoor de kinderen weten waar ze aan toe zijn, hetgeen een gevoel van veiligheid geeft.

Door heldere regels en de voorbeeldfunctie die wij in het navolgen hiervan hebben, leren kinderen het belang kennen van normen en waarden en hoe hiermee om te gaan.

Daarnaast leren zij zich aan regels te houden en het waarom van de regels kennen. Vaardigheden, die hen verder helpen op hun weg naar zelfstandigheid.

Wij leren de kinderen regels en omgangsvormen zoals:

- eerst opruimen voordat je met iets anders begint
- binnen lopen we, buiten rennen we.
- speelgoed is om mee te spelen en laten we heel, met speelgoed om mee te gooien spelen we buiten.
- handen wassen voor we aan tafel gaan
- knutselactiviteiten worden aan tafel gedaan
- de bank is om op te zitten
- we praten normaal tegen elkaar en gaan normaal met elkaar om
- hand voor de mond bij het hoesten of niezen
- als een ander ergens mee speelt, moet je even wachten.
- je mag elkaar geen pijn doen
- elkaar uit laten praten

Stimuleren van contacten

Wij stimuleren de onderlinge contacten tijdens de spel-, eet- en groepsmomenten. Wanneer een kind weinig contact heeft met andere kinderen, gaan wij eerst met dat ene kind spelen en zorgen wij ervoor dat dit zo uitdagend is, dat de andere kinderen er vanzelf bij komen.

Net zoals volwassenen voorkeur hebben voor andere volwassenen, hebben kinderen ook hun voorkeur voor andere kinderen. Wij respecteren dit en dwingen kinderen niet om met andere kinderen te spelen, net zoals wij ze dat ook niet onthouden. Slechts wanneer kinderen een negatieve invloed op elkaar hebben, dan bemoeien wij ons ermee en leiden wij dit in juiste banen. Wij betrekken de oudere peuters bij de jongere peuters door ze bijvoorbeeld iets aan te laten geven, uitleg te geven, of te laten meekijken en helpen.

Vriendschappen

Hoe klein ze ook zijn, veel kinderen hebben een maatje. Vanaf een jaar of drie gaan kinderen vriendschappen aan. Vóór die tijd is er niet zozeer sprake van vriendschap, maar kan er wel sprake zijn van een hechte band. Het is met name de herkenning en de vertrouwdheid met elkaar, waardoor kinderen naar elkaar toe trekken. Als kinderen elkaar absoluut niet liggen, respecteren wij dit. Wel leren wij ze hiermee om te gaan en ook het andere kind te respecteren.

Wennen

Gedurende een eerste ochtend houden wij het kind extra in de gaten en mocht het kind moeite hebben, dan proberen we door extra aandacht een gevoel van geborgenheid te geven. Natuurlijk nemen we altijd contact op met ouders als het kind ontroostbaar is. De ouders worden tijdens een eerste ochtend altijd rond 10 uur gebeld met een korte evaluatie hoe het gaat. Er is een kennismakingsgesprek met ouders voorafgaand aan de startdatum. Dit gesprek wordt gevoerd met als leidraad de punten van het intake-verslag. Dit krijgen ouders een maand voor de startdatum per mail toegestuurd. Zij sturen dit ingevuld terug naar de pedagogisch medewerker die dit dan goed heeft doorgelezen voordat het kennismakingsgesprek plaatsvindt.

2.3 De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten

Het peuterprogramma is vanaf het schooljaar 2013-2014 in pandig gevestigd in Openbare Basisschool De Triolier. Bij het peuterprogramma in Budel is er op alle ochtenden ruimte voor 16 peuters, in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, om te komen spelen. De inrichting van zowel de binnenruimte als de buitenruimte, is zeer bepalend voor de sfeer, gebruiksvriendelijkheid en het gevoel van geborgenheid en veiligheid voor de kinderen. Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samenzijn. Als de omgeving tegemoet komt aan de basisbehoeften van kinderen, komen de meeste kinderen vanzelf tot spelen, leren en het oefenen van vaardigheden die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling. ikOOK! besteedt daarom ruime aandacht aan de inrichting van de binnen- en buitenruimte. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die met de fysieke omgeving te maken hebben.

Binnenruimte

Het peuterprogramma van ikOOK! Budel heeft twee groepsruimtes. Een klaslokaal met voldoende eigen ruimte en verantwoord spel- en ontwikkelingsmateriaal, dat bij de leeftijd van de kinderen past. Voor het peuterprogramma ikOOK! in Budel geldt hierbij, dat de groepsruimte meerdere hoeken heeft. Er ligt een automat met verschillende auto's en een garage. Er is een keukenhoekje met een fornuisje en een klein eettafeltje met twee stoeltjes. Er is een timmerhoek met een gereedschapskoffer met timmermaterialen. Er staan twee grote tafels waaraan geknutseld en gegeten/gedronken wordt of spelletjes gedaan. Er is een kring/zithoek waar de ochtend gestart en afgesloten wordt. Er is een open kast met ontwikkelingsmateriaal dat kinderen zo mogen pakken. De kinderen kunnen al naar gelang hun ontwikkeling en belangstelling gebruik maken van de verschillende hoeken en mogelijkheden die het gebouw te bieden heeft. In het lokaal staat een commode om de (niet-zindelijke) peuters te verschonen en is een inbouwkeuken. In de sanitaire ruimte zijn kindertoiletjes voor de zindelijke peuters. Ook staan er potjes voor de kinderen die zindelijkheidsstraining krijgen en die nog niet op het kindertoilet kunnen/willen. De sanitaire ruimte is voorzien van een wastafel op kind hoogte. De tweede ruimte die ikOOK! ter beschikking heeft is ingericht voor de oudere 3 jarige kinderen. Hierdoor kan op maandag en vrijdag gedifferentieerd gewerkt worden met de groep. Deze twee ruimtes staan in verbinding met een raam.

Gymzaal voor peuters en kleuters

De gymzaal van school heeft een directe verbinding met de ruimte waar de peuterochtenden gehouden worden. Op regenachtige dagen of als er motorische activiteiten gepland worden mag ikOOK! gebruik maken van de gymzaal. Deze ruimte hebben wij gecontroleerd op veiligheid in de Ri&E. Er worden twee banken voor de nis gezet zodat kinderen niet direct naar de overige materialen van de gymzaal kunnen.

Buitenruimte

Alle opvanglocaties van ikOOK! hebben een buitenruimte, grenzend aan het gebouw. De buitenruimte heeft betonnen tegels en enkele speeltoestellen. De kleuters en de peuters spelen niet over het gehele schoolplein, maar blijven aan de zijkant/ achterkant van het gebouw. De buitenruimte nodigt de kinderen uit tot buiten zijn en tot verschillende activiteiten in de verschillende seizoenen. Als de peuters buiten spelen, wordt de speelplaats begrensd met een poort die dichtgedaan wordt. Er is een zandbak en bovendien is er voldoende rijdend materiaal (driewielers, loopfiets, little-tike auto's e.d.) en los buitenspeelgoed aanwezig.

Uitstapjes

Incidenteel vindt er een uitstapje plaats met de peutergroep. De ouders ontvangen hiervoor ruim vantevoren bericht. Ze mogen dan een toestemmingsverklaring ondertekenen voor die dag. Indien nodig worden er hulpouders gevraagd. Afgelopen jaar deden de peuters mee aan de Doe-dagen van de Triolier. Dit houdt in dat er activiteiten gedaan werden op het afgesloten terrein van de blokhut op de Berg. Ook is er in de laatste schoolweek een uitstapje geweest naar Partycentrum Antoine, waar de kinderen van een ijsje genoten hebben en in de afgesloten speeltuin hebben gespeeld met elkaar.

Indien we een uitstapje doen in de buitenruimte dan vragen we altijd ondersteuning van een ouder en blijven wij in de openbare ruimte of hebben een afspraak bij een bedrijf zodat het vier-ogenprincipe gewaarborgd is. Indien we alleen buitenspelen op het schoolplein is er altijd controle door de ramen van het schoolgebouw in de kleuterklassen van OBS de Triolier en het KDV van ikOOK!

KDV en PSZ

ikOOK! Budel heeft een KDV en een PSZ dat dezelfde methodiek en thema's gebruikt hierdoor zijn er ook activiteiten die we gezamenlijk opzetten. Kinderen, pedagogisch medewerkers leren elkaar kennen op de locatie doordat we deze gezamenlijke activiteiten opzetten. Er is minimaal 1 pedagogisch medewerker per stamgroep aanwezig bij deze gezamenlijke activiteiten. Door gezamenlijk op te trekken bij activiteiten waarborgen wij het vier-ogenprincipe. Indien een medewerker alleen komt te staan op een groep of in een ruimte gebruiken wij een babyfoon.

Veiligheid

Fysieke veiligheid is uitermate belangrijk, daarom voldoen onze gebouwen aan alle voor de kinderopvang geldende wet- en regelgeving. Jaarlijks houden wij een ontruimingsoefening samen met de kinderen. Psychische veiligheid is minstens zo belangrijk. Hoe wij die bieden, dat blijkt uit hetgeen omschreven de paragrafen 2.1 en 2.2.

2.4 Ons activiteitenaanbod

Wij bieden zowel structureel als incidenteel activiteiten aan. De structurele activiteiten zijn vastgelegd in de dagplanning. Er wordt thematisch gewerkt met de methode Peuterplein (VVE incl.). Er is een jaarplanning met de thema's die in blokken aan bod komen (varieert van 4 tot 7 weken per thema). Iedere ouder krijgt deze jaarplanning op papier bij de eerste keer dat het kind start. In de jaarplanning staat ook duidelijk bij welk thema samengewerkt wordt met de kleuterklassen. Methodisch zorgen wij ervoor dat ieder thema uitgewerkt wordt met voldoende activiteiten op de gebieden de 7 ontwikkelingsdimensies: taal, rekenen, fijne motoriek, grove motoriek, muziek, sociaal-emotionele ontwikkeling en wereldoriëntatie. Veel aandacht is er voor de taalontwikkeling en uitbreiding van de woordenschat. Er is een abonnement op de bibliotheek waar voorafgaand aan een thema een groot assortiment prentenboeken wordt uitgezocht. Deze boeken liggen op het voorleesbankje en kunnen altijd gepakt worden door de peuters. De incidentele activiteiten vinden dagelijks plaats, aangepast aan de kinderen, het moment en de mogelijkheden van die dag.

Hieronder volgt in, in alfabetische volgorde, een overzicht van de activiteiten die wij aanbieden.

Buiten spelen

Wij streven ernaar om dagelijks met de kinderen naar buiten te gaan. Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleren wij het buitenterrein op zwerfafval. Als de kinderen buiten spelen, mogen ze zelf kiezen wat ze willen gaan doen. Daarbij hanteren wij regels als:

- goed uitkijken voor andere kinderen als je op de fiets zit.
- Zand blijft in de zandbak.

Thema's

Aan het begin van het schooljaar worden de thema's vastgelegd in een jaarplanning. De thema's worden gekozen uit de methode Peuterplein. Daarnaast zijn er nog thema's die in overleg met de leerkrachten uit de kleutergroepen gekozen worden. Ook is er ieder jaar een schoolproject, waar iedere groep een bepaalde invalshoek uitkiest om uit te werken. Ouders krijgen deze jaarplanning op papier op de dag dat het kind start bij de peutergroep.

Verjaardagen

De verjaardag van ieder kind wordt gevierd. Dit kan samen met de ouders, maar dit hoeft niet. Indien u graag bij het verjaardagsfeestje van uw kind wilt zijn, bespreekt u dan even met de pedagogisch medewerker op welk moment het feestje de betreffende ochtend gevierd zal worden. De groep wordt versierd. Er wordt een verjaardagskroon gemaakt en er worden verjaardagsliedjes gezongen. De andere peuters hebben een mooi werkje samen geknutseld als cadeautje en dit wordt samen gegeven door de groep waarbij ieder kind een hand geeft aan de jarige. Daarna mag uw peuter trakteren, bij voorkeur een gezonde traktatie (danoontje, rozijnendoosje, fruitspies ed). Wanneer ouders niet bij de verjaardag van hun kind aanwezig kunnen zijn, kunnen er op verzoek foto's worden gemaakt. Voor de verjaardagen van papa, mama, opa of oma mag uw peuter iets knutselen. Geeft u dit wel op tijd aan ons door?

2.5 Het spelmateriaal dat wij aanbieden

Wij zorgen ervoor voldoende spelmaterialen te hebben om alle ontwikkelingsgebieden te kunnen stimuleren. Ook houden wij rekening met verschillen en interesses in cultuur, geslacht, leeftijd etc. Om alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren, worden er iedere dag activiteiten aangeboden, die aansluiten op de leeftijd en het niveau van de kinderen. Is een kind aan iets nieuws toe, dan wordt hem dat aangeboden. In het kader van de doorlopende leerlijn gebruiken wij de methode “Peuterplein”. In de kleuterklassen wordt hierop voortgeborduurd met de methode “Kleuterplein”. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van ontwikkelingsgebieden en het spelmateriaal dat wij daarbij aanbieden.

Audiovisuele middelen

Wij maken zeer bewust gebruik van audiovisuele middelen. Zo staat de radio nooit aan. Wel wordt er op een geschikt moment een CD gedraaid met bijvoorbeeld kinderliedjes of rustgevende muziek. We kijken geen tv.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling wordt vaak spelenderwijs gestimuleerd. Vanaf een jaar of drie, heeft de cognitieve ontwikkeling extra aandacht. Wij lezen boekjes, zingen liedjes, beantwoorden ‘waarom vragen’ en leggen heel, heel veel uit! “Als je dit doet, gebeurt er dat. Als we dit nu afspreken, betekent dit dat ...” etc. Kinderen doen veel na. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie hierin.

Creatieve ontwikkeling

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling, door de kinderen met diverse materialen te laten omgaan. Zo gaan wij de ene keer verven met een kwast en de andere keer met vingerverf. Wij laten de kinderen experimenteren met materialen. Bij de wat grotere kinderen zie je dat het resultaat al snelt telt. Desalniettemin besteden wij veel aandacht aan het proces en de (leer)ervaring van het kind en richten wij ons niet alleen op het resultaat.

Emotionele ontwikkeling

Spelen geeft kinderen voldoening en plezier. Voor kinderen is spelen een natuurlijke manier om dingen te leren en om te leren omgaan met emoties. Door zelf te doen, te ontdekken wat er allemaal mogelijk is en problemen op te lossen, krijgt het kind inzicht in hoe de wereld in elkaar steekt en de mogelijkheid voor expressie van gedachten en gevoelens. Door het aanbieden van verkleedkleding, creatieve activiteiten, het naspelen van situaties en fantasiespel, stellen wij de kinderen in de gelegenheid zich hierin te ontwikkelen.

Motorische ontwikkeling

Bij de verwerving van de verschillende grove en fijne motorische vaardigheden, is het voor een kind van belang dat het de mogelijkheid krijgt om allerlei bewegingen uit te proberen.

Wij zorgen ervoor, dat er voor de kinderen voldoende en uitdagende bewegingsruimte is, zowel binnen als buiten. Daarnaast bieden wij gevarieerd spelmateriaal aan voor ontwikkeling van zowel de fijne als de grove motoriek. Denk aan kralen rijgen, bouwmaterialen, blokkendozen, puzzels, etc. We dagen de kinderen uit tot bewegen en het oefenen van nieuwe motorische vaardigheden.

Sociale ontwikkeling

Behalve dat wij diverse spelletjes en activiteiten aanbieden die de kinderen samen kunnen doen, kun je stellen dat met name de groep een belangrijk leermiddel is in de sociale ontwikkeling van het kind. Eerder in dit document is dit onderwerp al uitgediept.

Taalontwikkeling

Door het gebruik van taal, is communicatie mogelijk. Dit kan met behulp van verschillende soorten taal zoals gesproken taal, lichaamstaal of geschreven taal. De taalontwikkeling wordt sterk beïnvloed door de omgeving en is essentieel voor processen als denken, redeneren, socialiseren, interpreteren. Wij stimuleren de taalontwikkeling van de kinderen door veel te praten, door uit te

leggen en te benoemen wat we doen, door het zingen van liedjes en door voor te lezen, waarbij wij moeilijke woorden niet schuwen. Interactief voorlezen is hier een belangrijk onderdeel van.

Als wij weten dat een kind kan praten, dan nemen wij geen genoegen met wijzen.

Wanneer woordkeuze of zinsbouw van een kind niet klopt verbeteren wij de kinderen op speelse wijze. Minstens zo belangrijk is het communiceren en gebruik maken van onze lichaamstaal. Zowel de lichaamstaal van de pedagogisch medewerker, als die van het kind.

Zintuiglijke ontwikkeling

De zintuiglijke ontwikkeling van de peuters stimuleren wij door variatie in activiteiten aan te bieden. Op auditief gebied doen wij dit door interactief voor te lezen, naar liedjes te luisteren en te zingen. Als we in de kring eten benoemen we wat we proeven. Door de peuters met diverse materialen te laten spelen zoals zand, water, klei, verf, etc, leren zij dat deze materialen anders aanvoelen.

Nawoord

Wij hopen dat u ons pedagogisch werkplan “Zo zijn onze manieren!” met belangstelling gelezen heeft en een goede indruk heeft gekregen van wat wij allemaal doen en waarom wij dat zo doen. Heeft u nog vragen? Vragen! Wij staan u graag te woord.

Graag tot snel!

Team *ikOOK!* Budel:

Merijn Vlassak, pedagogisch medewerker

Gerrie Derks, pedagogisch medewerker

Bertien Evers, orthopedagoog

Mijke Staps, locatiemanager